

A decree because of a hill in a רה"ר – תל ברשות הרבים

OVERVIEW

ר"מ ruled that if there is a pillar in a רה"ר which is ten טפחים high and has an area of דע"ד (which affords the top of the pillar the status of a רה"ר, nevertheless), one may not place his load on his pillar. This prohibition is because we are concerned that if we permit him to place his load on this pillar (which is a רה"ר, in a רה"ר) one may place his load on the same type of pillar (which is a רה"ר) in the middle of the רה"ר, thus transgressing the איסור of לרה"ר לרה"ר. Our תוספות qualifies the ruling of ר"מ.

אומר רבינו יצחק דמבית לעלייה לא אסר רבי מאיר לטלטל¹ –

The ר"י said that ר"מ did not prohibit carrying from the ground floor of a house to the upper story; the reason is because this -

– דלא יבא לטלטל בכך מרשות הרבים לעלייה דמינכר מחיצתא ולא טעו אינשי בהכי –

Will not cause one to carry from a רה"ר to an עלייה, for the walls (of the עלייה which are between the רה"ר and the עלייה) are apparent and people will not make a mistake; they will distinguish between בית ועלייה and רה"ר ועלייה –

אלא דוקא תל ברשות היחיד גזר אטו תל ברשות הרים דליכא מחיצות –

Rather ר"מ made the גזירה only specifically by a mound in the רה"ר which can be confused with a mound in the רה"ר, for in both instances there are no walls between the תל and the surrounding רשות.²

ר"מ of גזירה this proves that we can qualify תוספות

ובריש כל גגות (עירובין דף פט,ב³ ושם) מפרש דלא אמר רבי מאיר –

For in the beginning of גגות כל פרק the גמרא states explicitly that ר"מ made this גזירה that one is not permitted לכתף on a ברה"ר –

– אלא כגון עמוד ואמת הריחים דקביעי אבל לא מכתשת ודברים המטלטלים⁴ –

Only for instance by a pillar or a water mill which are fixed in their place, but there is no גזירה by a crushing bowl or movable items. In those

¹ Seemingly one may think that just as it is prohibited to carry from the רה"ר to the עמוד (since the עמוד is a [separate] רה"ר in its own right), because we are concerned that one may carry from a רה"ר to this עמוד (in the רה"ר), similarly one should not be permitted to carry from the (ground floor of the) בית to the עלייה (which is [also] a רה"ר in its own right), for the same גזירה that he will carry from the רה"ר to the עלייה.

² See 'Thinking it over'.

³ This should be amended to ט,א.

⁴ These items are not common in the רה"ר therefore there is no גזירה (see מאירי).

case one is permitted even if the are י' ⁵.דע"ד וגבוה י' ר ברה"ר

גזירה discusses this תוספות

ואומר רבינו יצחק דאף על גב דקיימא לן כרבי מאיר בגזירותיו אפילו לגבי רבים –

And the ר"י ruled that even though generally we follow ר"מ regarding his גזירות even if it is opposed by many other חכמים –

כדמוכח בריש אף על פי (כתובות דף נז, א) גבי הא דאמר רבי מאיר –

As is evident in the beginning of פ"פ regarding this which ר"מ said-
אסור להשהות אשתו אפילו שעה אחת בלא כתובה⁶ –

It is forbidden for a man to have his wife with him for even one hour without a כתובה, and we rule like ר"מ, nevertheless –

הכא אין הלכה כרבי מאיר –

Here (regarding a עמוד ברה"י) the ruling is not like ר"מ and one may carry from the עמוד רה"י to the עמוד –

proves his point: תוספות

דבפרק כל גגות (עירובין דף צא, א ושם) פסקינן בהדיא הלכה כרבי שמעון דפליג עליה –

For in גגות ר"ש we explicitly rule according to ר"ש who disputes ר"מ –

וקאמר א' גגות וא' חצרות וא' קרפיפות רשות אחת הן לכלים ששבתו בתוכן –

And maintains whether it is roofs or courtyards or parks they are all considered as one domain regarding utensils that were there from the beginning of שבת, meaning –

ושרי לטלטל מגג לחצר⁷:

That one is permitted to carry from the roof to the חצר, proving that we do not follow this גזירה of ר"מ.

SUMMARY

The גזירה regarding תל ברה"י does not apply to בית ועלייה (as it does not apply to מטלטלין). We do not follow this גזירה of ר"מ despite that generally we do.

THINKING IT OVER

Why indeed will people make the mistake from תל ברה"ר to תל ברה"י, and why will they not make this mistake by בית ועלייה?⁸

⁵ We can derive from this ruling that this גזירה is not universal, therefore the ר"י is of the opinion that it applies only when there is a serious concern, but not when there is no concern.

⁶ The חכמים there argue with ר"מ and maintain, כתובה, שנים שלוש שנים בלא כתובה.

⁷ Carrying from a גג to a חצר is similar to carrying from the תל (the גג) to the רה"י (the חצר).

⁸ See אור החמה (on the גזירה ד"ה) and מנחת איש.